

P o u f n e

Egz. nr ...

P r o t o k ó ł

z rozmów delegacji PRL i ZSRR przeprowadzonych w Warszawie w dniach 24 - 29 marca 1969 r. w sprawie dwustronnej współpracy w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej.

W rozmowach uczestniczyli tow. tow.:

Ze strony PRL:

- J. Metera - Zastępca Przewodniczącego KniIT,
Przewodniczący delegacji,
- T. Podgórski - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie
Przemysłu Maszynowego,
- St. Kielan - Pełnomocnik Rządu d/s Elektronicznej
Techniki Obliczeniowej - profesor
- J. Huk - Dyrektor Naczelny Zjednoczenia "MERA"
- St. Załęski - Wicedyrektor Zespołu Maszynowego
w Komisji Planowania przy RM

Ze strony ZSRR:

- M.E. Rakowski - Zastępca Przewodniczącego Komisji
Planowania przy RM ZSRR,
Przewodniczący delegacji,
- M.E. Sulim - Zastępca Ministra Przemysłu Radio-
technicznego ZSRR
- M.A. Matkin - Zastępca Ministra Przemysłu Środków
Automatyzacji ZSRR.

W rozmowach uczestniczył również Pierwszy Sekretarz Ambasad ZSRR w Warszawie tow. W. Połuszenko.

W toku rozmów omówiono następujące zagadnienia:

1. Przygotowanie umowy międzyrządowej PRL - ZSRR o współpracy w dziedzinie rozwoju elektronicznej techniki obliczeniowej.

Strona polska przekazała delegacji radzieckiej projekt roboczy powyższej umowy /załącznik nr 1/.

Uzgodnienie tekstu umowy międzyrządowej nastąpi w ciągu maja br. z udziałem zainteresowanych ministerstw i urzędów centralnych obu stron.

2. Przedstawiono delegacji radzieckiej propozycje strony polskiej dotyczące dostaw z PRL do ZSRR urządzeń techniki obliczeniowej w latach 1970-1975 wg załącznika nr 2 oraz zgłoszono propozycje importu z ZSRR do PRL urządzeń techniki obliczeniowej i podzespołów elektronicznych w latach 1970-1975 /załącznik nr 3/.

Postanowiono, że uzgodnienie propozycji wzajemnych dostaw urządzeń techniki obliczeniowej i podzespołów /ilościowe i asortymentowe/ dokonane będzie w ciągu maja 1969 r. w Warszawie przez upoważnionych przedstawicieli zainteresowanych organizacji przemysłowych i handlowych obu stron.

Zawarcie wieloletniego kontraktu o wzajemnych dostawach w latach 1970-1975 nastąpi do końca września 1969 r.

3. W toku rozmów przeprowadzonych na temat 2-stronnej współpracy naukowo-badawczej i wspólnie prowadzonych prac konstrukcyjnych w zakresie maszyny 3-ciej generacji typu R-30 ustalono, że pomiędzy Instytutem Maszyn Matematycznych PRL i Naukowo-Badawczym Centrum Elektronicznej Techniki Obliczeniowej w Moskwie oraz Instytutem Maszyn Matematycznych w Erywaniu, zawarte zostanie do końca kwietnia br. porozumienie określające podział zadań na poszczególne jednostki organizacyjne PRL i ZSRR, termin oraz warunki ich wykonania.
4. W zakresie współpracy w dziedzinie zastosowań elektronicznej techniki obliczeniowej uzgodniono przystąpienie do wspólnych prac nad opracowaniem systemów przetwarzania danych w zakładach przemysłowych, w szczególności w branżach: hutniczej, w stoczniach, w przemyśle motoryzacyjnym, budownictwie itd. Szczegółowy zakres współpracy ustali grupa robocza złożona z przedstawicieli Pełnomocnika Rządu d/s Elektronicznej Techniki Obliczeniowej ze strony PRL oraz przedstawicieli odpowiednich organizacji ZSRR w terminie do końca III kwartału br.

5. Osiągnięto porozumienie na odcinku prowadzenia uzgodnionej polityki licencyjnej i współpracy naukowo-technicznej z partnerami kapitalistycznymi.
 6. W czasie pobytu w PRL delegacja radziecka zapoznała się z działalnością badawczo-konstrukcyjną i produkcyjną w dziedzinie maszyn matematycznych i urządzeń zewnętrznych przez zwiedzenie:
 - Instytutu Maszyn Matematycznych,
 - Katedry Maszyn Matematycznych Politechniki Warszawskiej i Wojskowej Akademii Technicznej,
 - Wrocławskich Zakładów Elektronicznych "Elwro" we Wrocławiu
 - Zakładów Mechaniki Precyzyjnej w Błoniu.
- Ponadto delegacja zwiedziła 2 Elektroniczne Ośrodki Obliczeniowe w Warszawie, tj. w Głównym Urzędzie Statystycznym oraz PKP.
7. W toku wizyty w Zakładach w Błoniu ustalono, że Zakłady te wykonają w miesiącu kwietniu dwie drukarki, w tym jedna kompletna, a druga z obudową przewidzianą dla elektroniki. Po dokonaniu prób wydruku alfabetem rosyjskim drukarki te będą wysłane do ZSRR na adres wskazany przez Ministerstwo Przemysłu Radio-technicznego. W miesiącu maju wyjedzie do ZSRR grupa polskich specjalistów w celu wzięcia udziału w próbach współpracy drukarki z maszynami wykonywanymi w ZSRR.

Notatkę sporządzono w Warszawie w dniu 29.III.1969 r. w 2 egzemplarzach w języku rosyjskim.

Załącznik nr 2

P o u f n e

Egz. nr ¹...

Propozycje dostaw z PRL do ZSRR w latach 1970-1975

Lp.	Nazwa urządzenia	Wielkości dostaw w latach /szt/						
		1970	1971	1972	1973	1974	1975	71+75 razem
1.	Szybkie alfanumeryczne drukarki wierszowe /z jednostką sterującą/	30	70	320	810	1300	1800	4300
2.	Pamięci bębnowo-dyskowe /ze zmiennym dyskiem/	-	150	300	500	200	100	1250
		-	-	20	100	300	500	920
3.	Czytniki taśmy /CT 1001, CT 1500/	50	100	500	800	1300	2000	4700
4.	Dziurkarki taśmy /D 102/D 200/	20	300	750	1500	2500	3000	8050
5.	Maszyny cyfrowe do przetwarzania danych /klasy R-30/	-	-	-	10	30	60	100

Załącznik nr 3

P o u f n e

Egz. nr ¹...

Propozycje dostaw z ZSRR do PRL w latach 1970-1975

Lp.	Nazwa wyrobu	Wielkość dostaw w latach /szt/						
		1970	1971	1972	1973	1974	1975	Razem 71-75
1.	Szybkie czytniki kart perforowanych	5	15	30	45	100	190	380
2.	Szybkie perforatory kart	5	10	20	30	65	125	240
3.	Urządzenia przygotowania danych na taśmie perforowanej	20	120	150	190	210	230	900
4.	Urządzenia przygotowania danych na kartach perforowanych	30	500	700	1000	1300	1400	4900
5.	Monolityczne układy scalone	100 tys.	100 tys.	100 tys.	100 tys.	100 tys.	100 tys.	100 tys.
6.	Maszyny matematyczne	5 mln Rb. dew	12 mln Rb. dew	23 mln Rb. dew	25 mln Rb. dew	15 mln Rb. dew	20 mln Rb. dew	100 mln Rb. dew

Рабочий проектДля одностороннего пользования

ДОГОВОР

между Правительством Польской Народной Республики и Правительством Союза Советских Социалистических Республик о сотрудничестве в области развития электронной вычислительной техники

Правительство Польской Народной Республики и Правительство Союза Советских Социалистических Республик, руководствуясь принципами международного социалистического разделения труда и стремлением к дальнейшему расширению и углублению сотрудничества между обеими странами в области развития производства устройств электронной вычислительной техники и использовании этой техники, в соответствии с договоренностью о сотрудничестве заинтересованных социалистических стран в этой области, решили заключить настоящий Договор.

Статья 1.

Правительства Польской Народной Республики и Союза Советских Социалистических Республик обеспечат координацию научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ в обеих странах с целью разработки и производства средств единой системы электронной вычислительной техники.

Статья 2.

Фундаментальные исследования в области электронной вычислительной техники будут проводиться научно-исследовательскими учреждениями обеих Сторон по согласованным планам, утвержденным соответствующими правительственными органами Польской Народной Республики и Союза Советских Социалистических Республик.

Сотрудничающие учреждения будут проводить систематический обмен

информацией о промежуточных и окончательных **результатах** этих исследований, а также оказывать взаимную помощь в форме консультаций, научной информации и обмена технической документацией и научно-исследовательской аппаратурой.

Статья 3.

Прикладные научные исследования и опытно-конструкторские разработки единой системы средств электронной вычислительной техники, а также работы по математическому обеспечению системы электронных вычислительных машин будут проводиться по согласованным планам. Эти планы должны предусматривать разделение разработок между соответствующими организациями Польской Народной Республики и Союза Советских Социалистических Республик, а также объём взаимных услуг с учетом обязательств, вытекающих из многосторонней договорённости социалистических стран о сотрудничестве в области вычислительной техники.

Эти планы будут утверждены компетентными правительственными органами Договаривающихся Сторон.

Статья 4.

Научно-исследовательские и опытно-конструкторские работы, а также прочие взаимные услуги будут выполняться по специальным договорам, заключаемым между соответствующими организациями, определяемыми в любом случае компетентными правительственными органами Договаривающихся Сторон.

Передача технических достижений будет осуществляться непосредственно между сотрудничающими организациями через судьи научно-технического сотрудничества дипломатических представительств в обеих странах.

Статья 5.

Специализация и объём взаимных поставок из Польской Народной Республики в Союз Советских Социалистических Республик, а также из Союза Советских Социалистических Республик в Польскую Народную Республику в период 1971-1975 гг. определены в приложении к настоящему Договору.

Представители Сторон в 1973 г. встречаться для обсуждения взаимных поставок в период 1976-1980 гг.

Уточнение поставок будет производиться на основе долгосрочных контрактов.

Стороны будут стремиться к расширению специализации и объема взаимных поставок.

Соответствующие внешнеторговые организации обеих сторон, не позднее конца сентября 1969 г., заключат соответствующие контракты на поставки в период 1971-1975 гг.

Заключаемые контракты должны соответствовать действующим в данный момент Общим Условиям Поставки СЕВ и содержать все особые условия, вытекающие из специфики поставок, в том числе:

- условия и принципы технической помощи,
- условия касающиеся патентов и промышленных прав,
- условия и сроки гарантии,
- условия и принципы ответственности,
- условия и принципы технического сервиса, а также поставки запасных частей".

Статья 6.

Цены на товары охватываемые вышеуказанными контрактами будут определяться на основе цен главных мировых поставщиков подобных изделий. В принципе, эти цены должны оставаться неизменными в течение всего периода, на который заключен данный контракт.

Однако в случае изменения параметров, технических, технологических или коммерческих условий, а также в прочих обоснованных случаях, установленные цены с согласия сторон контракта могут подлежать корректировке.

Статья 7.

Платежи за товары и услуги, поставляемые по настоящему Договору будут происходить на условиях, определенных действующими в данный момент Соглашением между Польской Народной Республикой и Советом Советских Социалистических Республик о взаимных поставках и платежах.

Статья 8.

С целью надзора за исполнением настоящего договора, а также для согласования вопросов, которые могут появиться в течение его реализации, каждая из Договаривающихся Сторон назначит свои правительственную делегацию.

Указанные правительственные делегации будут считаться компетентными правительственными органами Договаривающихся Сторон согласно содержанию настоящего Договора.

Статья 9.

Настоящий Договор подлежит ратификации в соответствии с законодательством каждой из Договаривающихся Сторон и вступит в силу со дня обмена нотами подтверждающими эту ратификацию.

Статья 10.

Настоящий Договор остается в силе в течение десяти лет.

Договаривающиеся Стороны - не позднее одного года до истечения срока действия Договора, согласуют продление Договора или его изменение.

Составлено в 1969 г.
в двух экземплярах, каждый из которых на польском и русском языках, при этом оба текста имеют одинаковую силу.

Приложение

к Договору между Правительством Польской Народной Республики и Правительством Союза Советских Социалистических Республик о сотрудничестве в области развития электронной вычислительной техники

Специализация и объём взаимных поставок в период 1971-1975 гг

А. Поставки из СССР в ПНР:

1. Электронно-вычислительные машины единой системы.
2. Устройства подготовки данных на перфоленту.
3. Устройства подготовки данных на перфокарты.
4. Быстродействующие устройства считывания с перфокарт.
5. Быстродействующие устройства вывода информации на перфокарты.
6. Интегральные схемы.
7. Названные типы гибридных схем и дискретных элементов.

Б. Поставки из ПНР в СССР :

1. Электронно-вычислительные машины единой системы /средней производительности/
2. Быстродействующие печатающие устройства.
3. Накопители на барабанах /накопители на сменных дисках/
4. Устройства считывания с перфолент.
5. Устройства вывода информации на перфоленту.

PROTOKÓŁ I NOTATKI
Z POBYTU DELEGACJI
ZSRR /tow. Rakowski/
W PRL W DN. 24-29.
III. 1969 r. DLA ZAĆ
POZNANIA SIĘ Z ZA-
GADNIENIAMI ETO

Tłumaczenie z języka rosyjskiego

POUFNE 28
egz.nr . . .

P R O T O K Ó Ł

z rozmów delegacji PRL i ZSRR, przeprowadzonych w dniach
24-29 marca 1969 r. w Warszawie, w sprawie dwustronnej
współpracy w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej.

W rozmowach udział wzięli tow.tow.:

ze strony ZSRR

- M.E. Rakowski - Zastępca Przewodniczącego Państwowego
Komitetu Planowania Rady Ministrów
ZSRR, przewodniczący delegacji
- M.K. Sulim - Zastępca Ministra Przemysłu Radio-
technicznego ZSRR
- B.A. Matkin - Zastępca Ministra Przemysłu Budowy
Przyrządów Precyzyjnych, Środków Automa-
tyzacji i Systemów Sterowania ZSRR

ze strony PRL

- J. Metera - Zastępca Przewodniczącego Komitetu
Nauki i Techniki, przewodniczący de-
legacji
- T. Podgórski - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie
Przemysłu Maszynowego
- St. Kielan - Pełnomocnik Rządu d/s Elektronicznej
Techniki Obliczeniowej, profesor
- J. Huk - Dyrektor Naczelny Zjednoczenia Prze-
mysłu Automatyki i Aparatury Pomiaro-
wej "MERA"
- St. Załęski - Zastępca Dyrektora Zespołu Przemysłu
Maszynowego Komisji Planowania przy
Radzie Ministrów

W trakcie rozmów rozpatrzono następujące sprawy:

1. Przygotowanie umowy międzyrządowej o współpracy w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej.
2. Propozycje, wzajemnych dostaw w zakresie urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej.
3. Współpraca naukowo-badawcza w dziedzinie konstrukcji urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej.
4. Współpraca w dziedzinie zastosowań elektronicznej techniki obliczeniowej.
5. Współpraca w zakresie polityki licencyjnej.

Do punktu 1

Strona polska przekazała delegacji radzieckiej roboczy projekt umowy.

Uzgodnienie tekstu umowy międzyrządowej zostanie dokonane przez grupę specjalistów w Moskwie, w kwietniu 1969 r.

Do punktu 2

1. Delegacji radzieckiej przekazano propozycje strony polskiej, dotyczące dostaw z PRL do ZSRR urządzeń techniki obliczeniowej na lata 1970-75, jak również przedłożone zostały propozycje importu z ZSRR do PRL urządzeń i elementów elektronicznej techniki obliczeniowej.

Delegacje ustaliły, aby propozycje wzajemnych dostaw urządzeń techniki obliczeniowej i podzespołów elektronicznych /zarówno co do ilości jak i co do asortymentu i ceny/ zostały uzgodnione przez przedstawicieli handlu zagranicznego i przemysłu obydwu stron.

Rozmowy powinny rozpocząć się w maju 1969 r.

Podjęte zostaną niezbędne kroki, żeby wieloletni kontrakt na wzajemne dostawy w okresie 1971-75 został zawarty do końca września 1969 r.

Uwaga: umowy na wzajemne dostawy urządzeń techniki obliczeniowej w okresie 1969-1970 zostaną podpisane przez strony w ciągu II kwartału 1969 r.

2. Podczas pobytu delegacji w Zakładach Mechaniki Precyzyjnej "Błonie" ustalono- że w maju 1969 r. Zakłady wykonają dla ZSRR dwie drukarki z rosyjskim alfabetem, w tym jedną wyposażoną w szafę przeznaczoną dla części elektronicznej. Po przeprowadzeniu prób jakości druku, wymienione urządzenia zostaną wysłane do ZSRR na adres wskazany przez Ministerstwo Przemysłu Radiotechnicznego ZSRR.

W maju br. wyjedzie do ZSRR grupa polskich specjalistów w celu wzięcia udziału w opracowaniu wspólnie ze specjalistami radzieckimi, elektronicznej części drukarki.

W oparciu o wyżej wymienione prace w PRL uruchomiona zostanie produkcja kompletnej drukarki na eksport do ZSRR.

Do punktu 3

W toku rozmów na temat dwustronnej współpracy naukowo-badawczej i wspólnie prowadzonych prac konstrukcyjnych nad maszynami trzeciej generacji uzgodniono, że między Instytutem Maszyn Matematycznych w Warszawie /IMM/, a Centrum Naukowo-Badawczym Techniki Obliczeniowej w Moskwie i Instytutem Naukowo-Badawczym Maszyn Matematycznych w Erewanie, ^{z W. Krasnową i t.p.} zostaną zawarte umowy o podziale zadań między określone instytucje PRL i ZSRR i zostaną sporządzone kompleksowe harmonogramy z terminami i warunkami realizacji prac.

Do punktu 4

W dziedzinie zastosowań elektronicznej techniki obliczeniowej delegacje uzgodniły rozwijanie prac nad opracowaniem systemu przetwarzania danych w energetyce, hutnictwie, przemyśle stoczniowym, maszynowym, budownictwie, transporcie i in. Grupa robocza, złożona z przedstawicieli Biura Pełnomocnika Rządu PRL d/s ETO i przedstawicieli odpowiednich instytucji ZSRR w terminie do końca III kwartału 1969 r. ustali zakres i formę współpracy.

Delegacja polska wyraziła życzenie odrębnego rozpatrzenia sprawy zorganizowania w Polsce specjalnego sympozjum, informującego o osiągnięciach ZSRR w dziedzinie techniki obliczeniowej i jej zastosowań w gospodarce narodowej.

Do punktu 5

Osiągnięto porozumienie co do konieczności prowadzenia uzgodnionej polityki licencyjnej w stosunku do partnerów z krajów kapitalistycznych.

W trakcie pobytu w PRL delegacja radziecka zapoznała się z działalnością naukowo-badawczą i produkcją w dziedzinie maszyn matematycznych i urządzeń zewnętrznych zwiedzając:

- Instytut Maszyn Matematycznych w Warszawie
- Katedrę Maszyn Matematycznych Politechniki Warszawskiej w Warszawie,
- Katedrę Maszyn Matematycznych Wojskowej Akademii Technicznej,
- Wrocławskie Zakłady Elektroniczne "ELVRO" we Wrocławiu,
- Krakowską Fabrykę Automatyki Przemysłowej w Krakowie,
- Zakłady Mechaniki Precyzyjnej w Błoniu.

Poza tym delegacja radziecka zwiedziła ośrodki obliczeniowe Głównego Urzędu Statystycznego i Polskich Kolei Państwowych w Warszawie.

Niniejszy protokół sporządzono w Warszawie 29 marca 1969 r. w dwóch egzemplarzach w języku rosyjskim.

Przewodniczący Delegacji
PRL

Przewodniczący Delegacji
ZSRR

J. Metera

M.E. Rakowski

Zastępca Przewodniczącego
Komitetu Nauki i Techniki

Zastępca Przewodniczącego
Państwowego Komitetu
Planowania Rady Ministrów
ZSRR

Tłumaczył:

R. Trojanowski

Przebieg rozmów z delegacją radziecką

25-8/ pfm/69

Poufne

Egz. nr 5...

Notatka

w sprawie dotychczasowego przebiegu rozmów z delegacją radziecką z Tow. Rakowski na czele.

Zgodnie z zatwierdzoną instrukcją przez Wiceprezesa Rady Ministrów P. Jaroszewicza i E. Szyra w dniu 24.III.br. rozpoczęły się rozmowy z delegacją radziecką w sprawie dwustronnej współpracy PRL i ZSRR w dziedzinie elektroelektronicznej techniki obliczeniowej. Do składu delegacji radzieckiej wchodzi:

- Tow. M.E. Rakowski - Zastępca Przewodniczącego Komisji Planowania przy RM ZSRR, Przewodniczący Międzyrządowej Komisji d/s Elektroelektronicznej Techniki Obliczeniowej,
- Tow. M.K. Sulis - Zastępca Ministra Przemysłu Radiotechnicznego ZSRR,
- Tow. M.A. Matkin - Zastępca Ministra Przemysłu Środków Automatyki ZSRR.

Ze strony polskiej udział w rozmowach biorą członkowie delegacji PRL do Międzyrządowej Komisji d/s Elektroelektronicznej Techniki Obliczeniowej, tj.

- Tow. J. Metern - Zastępca Przewodniczącego KWIF, Przewodniczący delegacji PRL,
- Tow. prof. St. Kielan Pełnomocnik Rządu d/s Elektroelektronicznej Techniki Obliczeniowej,

- Tow. T. Podgórski - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Przemysłu Maszynowego,
Tow. J. Huk - Dyrektor naczelny Ejednoczenia "Mera"
Tow. S. Zającki - Wicedyrektor Zespołu Maszynowego w Komisji Planowania przy RM.

W toku pierwszych rozmów przeprowadzonych w KNiF w dniu 24.III.br ustalono program pobytu delegacji radzieckiej w Polsce do 29.III.br, co umożliwi zapoznanie delegacji radzieckiej ze stanem prac naukowo-badawczych i konstrukcyjnych oraz produkcją w dziedzinie elektronicznych maszyn matematycznych i urządzeń zewnętrznych z nimi związanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych PRL, a także w toku wizyt w poszczególnych placówkach naukowo-badawczych i zakładach przemysłowych przeprowadzenie rozmów dotyczących:

- dwustronnej współpracy przy opracowaniu części centralnej maszyny średniej wielkości 3-ciej generacji typu R-30 /100 tys. operacji/sek/ - współpracą ILM w PRL z odpowiednim Instytutem w Brywaniu w ZSRR,
- wstępne omówienie wzajemnych dostaw z PRL do ZSRR i z ZSRR do PRL na tle proponowanej specjalizacji produkcji wg typu maszyny oraz wg określonego asortymentu urządzeń współpracujących z maszyną,
- wstępne omówienie dwustronnej współpracy w dziedzinie zastosowania elektronicznej techniki obliczeniowej,
- uzgodnienie zakupów licencji w krajach kapitalistycznych w dziedzinie maszyn matematycznych.

W celu zapoznania delegacji radzieckiej z propozycjami strony polskiej w zakresie wzajemnych dostaw, delegacja polska wręczyła Przewodniczącemu delegacji radzieckiej Tow. Rakowskiemu propozycje wzajemnych dostaw /załączniki nr 1 i nr 2/ oraz projekt umowy o współpracy PRL i ZSRR w latach 1971-1980 /zał. nr 2/ opracowany przez stronę polską.

W ramach dotychczasowej realizacji programu wizyt w poszczególnych jednostkach organizacyjnych delegacja radziecka zwiedziła i zapoznała się z następującymi placówkami:

W dniu 24.III.br

- wizyta w Katedrze Budowy Maszyn Matematycznych Politechniki Warszawskiej i zapoznanie się z pracami tej Katedry /opracowania maszyn specjalizacyjnych dla celów biomedycznych i geodezyjnych/,
- wizyta w Elektronicznym Ośrodku Obliczeniowym GUS /wyposażenie w maszynę ICT 1905/,
- wizyta w Elektronicznym Ośrodku Obliczeniowym PKP /wyposażenie w maszynę ICT 1903/

W obu ośrodkach obliczeniowych delegacja zapoznała się z ich organizacją oraz dokumentacją i problemami, które są przedmiotem przetwarzania w tych ośrodkach.

W dniu 25.III.br. delegacja radziecka zwiedziła IMM oraz Katedrę Maszyn Matematycznych w WAT.

W toku zwiedzania IMM delegacja radziecka zapoznała się z organizacją IMM oraz szczególnie z następującymi pracami na terenie poszczególnych Zakładów tego Instytutu oraz w jego Zakładzie Doświadczalnym:

- pamięć operacyjna PAO 6,
- pamięć taśmowa PT-3 oraz głowice magnetyczne do tej pamięci,
- pamięć bębnowa PB-6.

Delegacja zapoznała się również z maszyną ZAM-41z opracowaną przez IMM oraz z jej wyposażeniem w urządzenia zewnętrzne, a w szczególności z drukarką typu 666 IOT, obecnie przygotowywaną do produkcji w oparciu o licencję w Zakładach w Błoniu.

W toku zwiedzania Katedry Maszyn Matematycznych w WAT delegacja zapoznała się z następującymi pracami:

- integrator cyfrowy,
- urządzenie wejścia graficznego na EMO z wyjściem na perforator,
- urządzenie wejściowo-wyjściowe do graficzno-symbolicznej komunikacji użytkownika z maszyną matematyczną /typu "display"/,
- hybrydowa maszyna matematyczna /analogowo-cyfrowa/.

W programie dalszych wizyt delegacji radzieckiej zapoznana się w dniu 26.III.br z organizacją pracy i produkcją maszyn matematycznych w Zakładach "Elwro" we Wrocławiu oraz w dniu 28.III.br. z Zakładami w Słoniu, przewidzianymi do produkcji takich urządzeń zewnętrznych jak czytnik i dziurkarka taśmy papierowej oraz drukarka alfanumeryczna typu 666 wg licencji IOT.

W wyniku rozmów i uzgodnień przeprowadzonych w czasie w.w. wizyt będzie opracowana wspólna notatka, obejmująca wstępne ustalenia, które będą następnie przedmiotem szerszégółowych rozważań i dalszych uzgodnień przez zainteresowane organizacje obu krajów w odpowiednim porozumieniu 2-stronnym /umowie/.

Z przebiegu dotychczasowych rozmów wynika duże zainteresowanie delegacji radzieckiej naszymi propozycjami dotyczącymi dostaw do ZSRR szybkich drukarek alfanumerycznych, pamięci bębnowych oraz głowic do pamięci taśmowej PT-3.

Należy podkreślić, że jedna np. pozycja żzak. nr 1 - szybkie drukarki alfanumeryczne/- za okres 5 lat stanowi wartość dostaw obliczoną wg cen światowych około 232 mln rubli. Zasadniczym celem prowadzonych obecnie rozmów jest szybkie doprowadzenie do zawarcia ostatecznej umowy o wzajemnych dostawach, na bazie których będzie można w oparciu o decyzje rządowe w zakresie inwestycji rozwinąć w odpowiednim tempie potencjał produkcji zabezpieczający proponowane dostawy do ZSRR w zakresie urządzeń elektro-nicznej techniki obliczeniowej.

Załącznik Nr 1

Poufne

Egz. nr ...

Propozycje dostaw z PRL do ZSRR w latach 1970-1975

Lp.	Nazwa urządzenia	wielkości dostaw w latach /szt/						
		1970	1971	1972	1973	1974	1975	1975 razem
1.	Szybkie alfanumeryczne drukarki wierszowe /z jednostką sterującą/	30	70	320	810	1300	1800	4300
2.	Pamięci bębnowo-dyskowe /ze zmiennym dyskiem/	-	150	300	500	200	100	1250
			-	20	100	300	500	920
3.	Czyniki taśmy /GT 1001 GT 1500/	50	100	500	800	1300	2000	4700
4.	Dzirkarki taśmy /D 102/D 200/	20	300	750	1500	2500	3000	8050
5.	Maszyny cyfrowe do przetwarzania danych /klasy B-30/	-	-	-	10	30	60	100

Załącznik Nr 2

Poufne

Egz. nr ...

Propozycje dostaw z ZSRR do PRL w latach 1970-1975

Lp.	Nazwa wyrobu	Wielkość dostaw w latach /szt/						Razem 71-75
		1970	1971	1972	1973	1974	1975	
1.	Szybkie czytniki kart perforowanych	5	15	30	45	100	190	380
2.	Szybkie perforatory kart	5	10	20	30	65	125	240
3.	Urządzenia przygotowania danych na taśmie perforowanej	20	120	150	190	210	230	900
4.	Urządzenia przygotowania danych na kartach perforowanych	30	500	700	1000	1300	1400	4900
5.	Monolityczne układy scalone	100 tys.	200 tys.	700 tys.	2 mln	1,5 mln	1 mln	5,2 mln
6.	Maszyny matematyczne	5 mln Rb. dew	12 mln Rb. dew	23 mln Rb. dew	25 mln Rb. dew	15 mln Rb. dew	20 mln Rb. dew	100 mln Rb. dew

Telekt *projektowy* 24. III
statutowy, *postulacyjny*
m.ros., *porozumienie*
PT - 25. III 69

Projekt

Poufne

Egz. nr 6.

UMOWA
między Rządem PRL a Rządem ZSRR
o współpracy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Związku
Socjalistycznych Republik Radzieckich w dziedzinie rozwo-
ju elektronicznej techniki obliczeniowej w latach 1971-1980.

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rząd Związku Socja-
listycznych Republik Radzieckich kierując się zasadami międ-
zynarodowego podziału pracy i dążeniem do dalszego rozsze-
rzenia i pogłębiania współpracy między obu krajami w dziedzi-
nie rozwoju produkcji urządzeń dla elektronicznej techniki
obliczeniowej oraz zastosowań tej techniki, zgodnie z porozu-
mieniem o współpracy ^{między} zainteresowanymi krajami socjalistycz-
nymi w tej dziedzinie postanowili zawrzeć niniejszą Umowę.

Artykuł I

Rządy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Związku Socjalistycz-
nych Republik Radzieckich zapewnią skuteczną koordynację prac
naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych w obu kra-
jach w celu opracowania i produkcji kompletu środków jednoli-
tego systemu elektronicznej techniki obliczeniowej.

Artykuł II

Badania podstawowe w dziedzinie elektronicznej techniki obli-
czeniowej jednolitego systemu będą prowadzone przez instytuty
naukowo-badawcze obu stron według uzgadnianych planów zatwier-
dzanych przez ^{kompetentne} ~~kompetentne~~ organy rządowe PRL i ZSRR.

Współpracujące instytuty będą prowadziły systematyczną wymia-
nę informacji o przejściowych i końcowych wynikach tych badań
a także wzajemnie okazywały sobie pomoc w postaci konsultacji,

informacji naukowej oraz wymiany sprzętu naukowo-badawczego.

Artykuł III

Świadczalność i konstrukcyjność

Badania naukowe stosowane oraz prace doświadczalno-konstrukcyjne nad jednolitym systemem środków elektronicznej/techniki obliczeniowej oraz nad oprogramowaniem tego systemu ~~EMC~~ będą realizowane według uzgadnianych planów. Powinny one przewidywać podział prac pomiędzy odpowiednie jednostki PRL i ZSRR oraz zakres świadczeń wzajemnych z uwzględnieniem zobowiązań, wynikających z wielostronnego porozumienia Krajów Socjalistycznych o współpracy w opracowaniu i produkcji środków technicznych ETO jednolitego systemu.

Atencje

Plany te będą zatwierdzane przez kompetentne organy rządowe umawiających się stron.

Artykuł IV

Prace naukowo-badawcze i doświadczalno-konstrukcyjne, a także inne wzajemne usługi będą wykonywane na podstawie osobnych umów, zawieranych pomiędzy zainteresowanymi jednostkami organizacyjnymi, wyznaczonymi w każdym przypadku przez kompetentne organy rządowe umawiających się stron.

Atencje

Przekazywanie wyników prac będzie się odbywać bezpośrednio między współpracującymi jednostkami poprzez służby współpracy naukowo-technicznej przedstawicielstw dyplomatycznych w obu krajach.

Artykuł V

Zakres specjalizacji i orientacyjne wielkości wzajemnych dostaw z PRL do ZSRR i z ZSRR do PRL w latach 1971-1975 określone zostały w załączniku nr 1, stanowiącym integralną część niniejszej umowy. Przedstawiciele Stron spotkają się w 1973 r. dla umówienia wzajemnych dostaw w okresie 1976-1980.

Uściślanie dostaw będzie dokonywane w długoterminowych kontraktach.

Strony będą dążyć do rozszerzenia zakresu specjalizacji i wzajemnych dostaw.

Właściwe jednostki handlu zagranicznego obu stron zawrą odpowiednie kontrakty, obejmujące dostawy na okres 1971-1975 nie później niż do dnia 30 września 1969 r.

Kontrakty zawierane w oparciu o aktualnie obowiązujące Ogólne Warunki Dostaw RWPG powinny również uwzględniać wszystkie warunki szczególne, wynikające ze specyfiki dostaw, a w tym:

- warunki i zasady technicznego odbioru,
- warunki, dotyczące uregulowania związanych z danym kontraktem zagadnień ochrony własności przemysłowej,
- warunki i terminy gwarancji,
- warunki i zasady odpowiedzialności,
- warunki i zasady obsługi technicznej i dostaw części zamiennych.

Artykuł VI

Ceny na towary objęte kontraktami o których mowa wyżej, będą ustalane w oparciu o ceny głównych światowych dostawców podobnych wyrobów. Ceny te pozostają w zasadzie niezmiennymi w ciągu całego okresu obowiązywania danego kontraktu.

Jednakże w przypadkach zmiany danych, warunków technicznych, technologicznych, handlowych, lub zajścia innych uzasadniających okoliczności ustalone ceny mogą za zgodą kontrahentów ulegać korektom.

Artykuł VII

Płatności za towary i usługi dostarczane w ramach niniejszej umowy będą dokonywane na warunkach określonych w aktualnie obowiązującej umowie o wzajemnych dostawach i płatnościach pomiędzy Polską Rzeczypospolitą Ludową, a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Artykuł VIII

Dla nadzoru nad wykonaniem umowy niniejszej, a także dla uzgadniania spraw jakie w toku wykonywania będą wynikały, każda z umawiających się stron wyznaczy upoważnioną do reprezentowania jej stanowiska delegację rządową.

4.10.1969

Wymienione delegacje rządowe uważane będą za kompetentne organy rządowe stron w rozumieniu treści umowy niniejszej i w szczególności artykułów II, III i IV.

Artykuł IX

Niniejsza Umowa wchodzi w życie z dniem jej podpisania i pozostaje w mocy przez lat dziesięć.

W ciągu ostatniego roku ważności umowy strony porozumieją się co do jej ewentualnego przedłużenia.

Umowa niniejsza, sporządzona zostaje w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i rosyjskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Umowa niniejsza podlega przyjęciu ewolucji z prawem każdej z umawiających się stron i w jej zakresie w sprawie wyrażony jest ścisły i zdecydowany to przyjęcie.

Artykuł X

Umowa niniejsza zawieszona jest na okres 10 lat. Co najmniej raz w roku przed jej wygaszeniem umawiające się strony porozumieją się w celu przedłużenia jej w całości i wypełnienia treści.

Sporządzono w... dnia... 1969

w 2 egzemplarzach każdy w języku pol. i nr. Przyjęty oba teksty mają jednolitą moc.

Łącznik

do Umowy o współpracy PRL
i ZSRR w dziedzinie rozwoju
elektronicznej techniki
obliczeniowej.

Zakres specjalizacji i orientacyjne wielkości wzajemnych
dostaw w ciągu okresu 1971-1975

A. Dostawy Związku Radzieckiego do Polski

1. Elektroniczne maszyny cyfrowe jednolitego systemu 10000/1000
2. Urządzenia do przygotowania danych na taśmie perforowanej 10000/1000
3. Urządzenia do przygotowania danych na kartach dziurkowanych 10000/1000
4. Szybkie czytniki kart dziurkowanych 10000/1000
5. Szybkie perforatory kart 10000/1000
6. Układy scalone 10000/1000
7. Wybrane typy układów hybrydowych i elementów dyskretnych

B. Dostawy Polski do Związku Radzieckiego

1. Średniej wielkości elektroniczne maszyny cyfrowe jednolitego systemu 10000/1000
2. Szybkie drukarki wierszowe 10000/1000
3. Pamięci bębnowe /dyskowe ze zmiennym dyskiem/ 10000/1000
4. Czytniki taśmy dziurkowanej 10000/1000
5. Perforatory taśmy 10000/1000

42

Odpis

Poufne

Egz. nr ...

I n s t r u k c j a

dla delegacji polskiej do rozmów z delegacją radziecką pod przewodnictwem Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania ZSRR M.E. Rakowskiego w sprawie współpracy PRL i ZSRR w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej.

Skład Delegacji PRL:

Przewodniczący:	Ob. J. Metera	- Zastępca Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki, Przewodniczący Delegacji PRL do Międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej
Członkowie:	Ob. T. Podgóraci	- Wiceminister Przemysłu Maszynowego,
	Ob. S. Kielan	- Pełnomocnik Rządu d/s Elektronicznej Techniki Obliczeniowej,
	Ob. J. Huk	- Dyrektor Naczelny Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej MBRA,
	Ob. S. Załęski	- Wicedyrektor Zespołu w Komisji Planowania przy RM.

W czasie rozmów delegacja omówi następujące sprawy:

1. Wręczy delegacji radzieckiej roboczy projekt strony polskiej umowy międzyrządowej PRL - ZSRR o współpracy w dziedzinie rozwoju elektronicznej techniki obliczeniowej. Delegacja proponuje, aby rozmowy szczegółowe w sprawie zawarcia umowy były przeprowadzone w ciągu kwietnia 1969 r.

- 2.1. Delegacja przedstawi delegacji radzieckiej propozycje dostaw z PRL do ZSRR urządzeń techniki obliczeniowej w latach 1970 do 1975 wg załącznika nr 1 do niniejszej instrukcji.
- 2.2. Delegacja przedstawi propozycje odnośnie dostaw z ZSRR do PRL urządzeń techniki obliczeniowej oraz elementów i podzespołów elektronicznych w latach 1970-1975 wg załącznika nr 2 do niniejszej instrukcji.
- 2.3. Delegacja będzie postulować, aby wieloletni kontrakt ramowy o wzajemnych dostawach w latach 1970-1975 zawrzeć do końca września 1969 r.
W związku z tym, właściwe zarządy przemysłów i przedsiębiorstw handlu zagranicznego współpracujących stron winny przystąpić do negocjacji w ciągu kwietnia 1969 r., mając na uwadze w pierwszej kolejności uzgodnienia wymagań technicznych i cen na wzajemnie dostarczane wyroby.
3. Delegacja jest upoważniona do poinformowania strony radzieckiej o planach rozwoju prac naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych oraz produkcji w zakresie urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej oraz ich zastosowań.
4. Delegacja przedyskutuje i w miarę możliwości uzgodni zasady, zakres i tryb współpracy dwustronnej, w szczególności w zakresie Jednolitego Systemu EMS, z uwzględnieniem zagadnień wynikających z pracy międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej.
5. Delegacja będzie dążyć do wyjaśnienia możliwości, zakresu i zasad prowadzenia uzgodnionej polityki licencyjnej i współpracy naukowo-technicznej wobec ważniejszych partnerów z krajów kapitalistycznych.
6. Delegacja proponuje, aby na przełomie lat 1969/70 zorganizować w Polsce Dni Informatyki Radzieckiej.

Warszawa, dnia 24 marca 1969 r.

Wiceprezes Rady Ministrów
/-/ Piotr Jaroszewicz

Wiceprezes Rady Ministrów
/-/ Eugeniusz Szyr

Notatka z pobytu delegacji radzieckiej z Tow. Rakowski na
czcze w 3-ch Zakładach zgrupowanych w ZPAiP "Mera"

I. ZMP- Błonie

Na wstępie Dyr. Lipiński zapoznał członków delegacji z charakterystyką Z-du, profilem produkcyjnym oraz planami rozwoju produkcji urządzeń peryferyjnych.

Następnie członkowie delegacji zwiedzili Zakład, głównie stanowiska montażu szybkościomierzy, Fiata, tarcz telefonicznych, produkcji dziurkarek typu D-102 oraz montażu czytników taśmy i drukarek wierszowych. Po wizytacji Zakładu dokonano oceny przygotowania Zakładu do produkcji urządzeń peryferyjnych oraz potrzeb w zakresie tych urządzeń.

Szczególne zainteresowanie członków delegacji było skupione na parametrach technicznych i możliwościach produkcyjnych drukarek wierszowych.

Tow. Rakowski podkreślił, że potrzeby ZSRR na moduły drukarek będą rzędu 2000 szt. rocznie.

Czas w jakim moglibyśmy osiągnąć tę moc produkcyjną jest zagadnieniem pierwszej wagi.

W toku dyskusji ustalono, że ZSRR otrzyma w maju br.

- 1 szt. mechanizmu drukarki alfanumerycznej o 78 znakach
- 1 szt. modułu z częściową elektroniką i mechanizmem j.w.

Wobec konieczności szybkiego powiększenia zdolności produkcyjnych w zakresie mechanizmów oraz uruchomienia produkcji elektroniki interfejsu zgodnie z wymaganiami ZSRR koniecznym jest:

- stworzenie warunków dla maksymalnego przyspieszenia przeniesienia z ZMP-Błonie produkcji asortymentów pozostających poza doświadczonym profilem Z-dów.
- prowadzenie inwestycji związanych z rozbudową Z-du w sposób operatywny w oparciu o sukcesywne opracowywanie dokumentacji
- rozbudowa zaplecza technicznego w Z-dzie oraz w części IMM prowadzącej prace w zakresie urządzeń peryferyjnych.

II. Elwro

Delegacja radziecka zapoznała ^{się} z całością zagadnień produkcyjnych oraz programem bieżących uruchomień Zakładów Elwro.

Zwróciła uwagę na organizację produkcji, kulturę montażu m.c., dobre dopracowanie technologii produkcji bębnowej pamięci oraz dobre i staranne dopracowanie elementów konstrukcyjnych m.c.

Szczególne zainteresowanie wzbudziła produkcja i możliwości dostaw pamięci bębnowych.

Potrzeby ZSRR kształtują się następująco:

1969r.	-	min.	100 szt.
1960	-	"	500 - 600 szt.
1971/73	-	"	1000 szt.

III. KFAP- Kraków

Po zapoznaniu się z ogólną charakterystą zakładu członkowie delegacji zwiedzili Zakład, zwracając szczególną uwagę na dobrą organizację pracy, wykorzystanie miejsca, kulturę montażu oraz organizację stanowisk montażu i kontroli.

Podkreślono konieczność specjalizacji w wybranych grupach wyrobów oraz rozwiązanie wąskiego gardła w postaci wydźgąłu obróbki montażowej. Delegacja widzi podstawy do dalszego rozwoju, uważa iż aczkolwiek zakład jest mały, ale interesujący.

N o t a t k a z r o z m ó w

przeprowadzonych z delegacją ZSRR pod Kierownictwem
tow. Rakowskiego

1. Zgodnie z programem pobytu delegacja radziecka złożyła wizytę w IMM w dniu 25.03.1969 r. o godz. 9¹⁵ - 13³⁰. Zwiedzających Instytut zapoznano z organizacją Instytutu i prowadzonymi w nim pracami naukowo-badawczymi i doświadczalno-konstrukcyjnymi oraz produkcją doświadczalną w Zakładzie Doświadczalnym podległym Instytutowi. Szczególną uwagę zwrócono na prace związane z BMC III generacji.

W czasie wizyty zademonstrowano wyniki prac Instytutu, a w tym prototypy pamięci operacyjnej rdzeniowe o cyklu 2 μ s /PAO 6/ oraz pamięci bębnowej o dużej pojemności ok. 20 mln bitów /PB 6/ w ramach umowy z WZE ELWRO, Model pamięci taśmowej PT 3 z napędem jednorolkowym i prototypy głowic wielośladowych opracowane w ramach umowy z WZR Rawar, prototypy modułu drukarki wierszowej DW 2 oraz modułu czytnika CT 1001 opartymi na mechanizmach produkowanych przez ZMP Błonie przystosowane do m.c. ZAM 41, Model alfanumerycznego monitora ekranowego ME 1 wraz z jednostką sterującą opracowany w ramach umowy z MON, różne urządzenia technologiczne w tym urządzenie do automatycznego wykonywania masek i matryc pakietów opracowane w Instytucie. Zwiedzającym demnstrowano pracę w/w urządzeń. Między innymi demonstrowano współpracę urządzeń DW 2, CT 1001 i PB 6 z m.c. ZAM 41.

Delegację radziecką zapoznano z produkcją małoseryjną maszyn ZAM 41 w Zakładzie Doświadczalnym demonstrując pracę tych maszyn oraz jej części składowych na wydziale uruchomień.

Z przeprowadzonych dyskusji wynika co następuje:

- strona radziecka pozytywnie oceniła wyniki prac osiągnięte w Instytucie zwracając uwagę na konieczność bardziej śmiałego propagowania swoich osiągnięć oraz podkreślając, że wizja lokalna wskazuje na większe możliwości strony polskiej niż to mogłoby wynikać z dotychczasowych rozmów dwustronnych i wielostronnych.

Z części szczegółowej rozmów z uwzględnieniem rozmów, które kontynuowano w IMM na spotkaniu z Z-cą Ministra Przemysłu Radiotechnicznego ZSRR w dniach 28 + 29 marca br. wynika co następuje:

- a/ Strona radziecka interesuje się dostawami opracowywanych w IMM /i demonstrowanych/ pamięci bębnowych PB 6 w obecnym wykonaniu oraz podtrzymuje propozycje wykorzystania drukarki wierszowej wyposażonej w uproszczoną elektronikę nie tylko dla m.c. III generacji lecz i dla m.c. II generacji
- b/ Strona radziecka podtrzymuje zainteresowanie dostawami niektórych urządzeń technologicznych /np. aparatura do wykonywania masek/opracowywanymi w IMM jak również interesują ją dostawy głowic dla pamięci taśmowych w związku z czym prosi o udostępnienie jej 2 wzorców głowic GPT 3 w kwietniu br.
- c/ Strona radziecka prosi o zbadanie możliwości wykonania zestawu pamięci taśmowych PT 2 wraz z zestawem symulatorów z przeznaczeniem do testowania taśm magnetycznych dla potrzeb produkcyjnych w ZSRR.
- d/ Strona radziecka gotowa jest udostępnić PRL pamięć b. szybką dla prototypu m.c. R 30 jak również zapewnić dostawy innych zespołów opracowywanych przez ZSRR dla I-go prototypu R 30 sukcesywnie do końca 1970 r. Powyższe wymaga przeprowadzenia dodatkowych rozmów w Moskwie w czasie pobytu tam Głównego Konstruktora PRL d/s JS EMC III generacji.
- e/ Strona radziecka potwierdzi protokół z rozmów przeprowadzonych w Erewaniu w dniach 3 - 6 marca 1969 r. Z-ca Min. tow. Sulim uważa jednak, że należy za podstawę współpracy PRL - ZSRR przyjąć nie pierwszy jak to sugeruje się protokół lecz drugi wariant współpracy zakładając wykonanie w PRL również I-go ~~maximalku~~ prototypu R 30 dopuszczając nawet pewne przesunięcie w czasie. ZSRR podjął starania, żeby od początku 1970 r. zabezpieczyć odpowiednie warunki w tym socjalne niezbędne dla zabezpieczenia w ZSRR /a w tym w NB IMM w Erewaniu/ działalności stałych i okresowych grup projektowych /m.innymi przewiduje się specjalne hotele dla specjalistów/, jedyną w 1969 r. należy zakładać, iż prace będą mogły przebiegać jedynie w dotychczasowym trybie.
- f/Prace nad R 30 w ZSRR prowadzone są w oparciu o ustalenia przyjęte w styczniu przez Radę Głównych Konstruktorów i zaakceptowane przez Komisję Międzyrządową, jednak ZSRR bada

jeszcze istniejące możliwości wykorzystania osiągnięć firmy ICL w zakresie Systemu 4 co może mieć wpływ na dalszy przebieg prac nad JS EMC.

Strona radziecka popiera wysiłki strony polskiej zmierzające do zbadania w ramach istniejącej współpracy technicznej z firmą ICL możliwości uzyskania dokumentacji dotyczącej Systemu 4. Proponuje się, by działania w tym kierunku były obustronnie konsultowane.

Wydaje się, iż na drodze zapewnienia sobie dostępu do oryginalnej dokumentacji oprogramowania maszyn Systemu 4 ZSRR szuka wyjścia z trudności jakie sprawia koordynacja prac nad oprogramowaniem i organizacją maszyn Jednolitego Systemu EMC na co zwróciła uwagę m.in. strona polska /w protokóle z rozmów w Erywaniu w marcu 1969/ i wynikające z aktualnego stanu prac obawy, że nie zostanie spełniony podstawowy warunek możliwie pełnego przeznaczenia oprogramowania maszyn cyfrowych serii IBM360, który był podstawą do wyboru tego systemu za punkt odniesienia w pracach nad JS EMC.

Trudności pogłębia niezorganizowanie w ZSRR do chwili obecnej archiwum dokumentacji źródłowej /wraz z jej dystrybucją/. Z opinii wyrażonych przez Tow. Sulima wynika, że do tej sprawy mającej zasadnicze znaczenie szczególnie dla krajów współpracujących z ZSRR nad JS EMC nie przywiązuje się należytej wagi.

- g/ U₂ nano za celowe zorganizowanie bezpośredniej dwustronnej współpracy w zakresie pamięci wewnętrznych EMC i związanej z nimi aparatury technologicznej i pomiarowej. Sprawy te wymagają oddzielnego omówienia z udziałem NICEWT.
- h/ Uzgodniono z Tow. Matkinem, że strona radziecka przyjmie w ZSRR grupę specjalistów z IMM dla zapoznania ich z osiągnięciami ZSRR w zakresie pamięci dyskowych. Przewiduje się współpracę w tym zakresie.

W rozmowach uzupełniających prowadzonych po zapoznaniu się z potencjałem produkcyjnym w zakresie maszyn cyfrowych strona radziecka wyraziła pogląd, iż według jej oceny PRL ma warunki ku temu by stać się głównym partnerem ZSRR w dziedzinie maszyn cyfrowych, niezbędne jednak jest :

- przyspieszenie tempa rozbudowy mocy produkcyjnej i zwiększenie serii produkcyjnych oraz przyspieszenie terminów i zwiększenie ilościowe pierwszych dostaw. Uwagi szczegółowe podano w oddzielnej części sprawozdania.
- Zwrócono uwagę aktualnie występujące dysproporcje pomiędzy znaczną ilością opracowań przygotowanych do wdrożenia produkcyjnego a ograniczonymi realnymi możliwościami szybkiego wdrożenia tych wyrobów do produkcji w latach 1969-70.
- Zwrócono uwagę na konieczność skrócenia cyklu wdrażania nowych wyrobów do produkcji zaznaczając, iż większość oglądanych w PRL rozwiązań interesuje stronę radziecką w sensie dostaw w okresie najbliższych kilku lat, jednak ich atrakcyjność dla ZSRR będzie malała z upływem czasu.

Notatka z pobytu delegacji radzieckiej z Tow.
Rakowskim Na czele w 3-ch Zakładach zgrupowanych
w ZPAIAP "MERA"

I. ZMP - Błonie

Członkowie delegacji zwiedzili Zakład - stanowiska montażu szybkościomierzy Fiata, tarcz telefonicznych, produkcji dziurkarek typu D-102 oraz montażu czytników taśmy i drukarek wierszowych. Po wizytacji Zakładu dokonano oceny przygotowania Zakładu do produkcji urządzeń peryferyjnych oraz potrzeb w zakresie tych urządzeń. Szczególne zainteresowanie członków delegacji było skupione na parametrach technicznych i możliwościach produkcyjnych drukarek wierszowych.

Tow. Rakowski podkreślił, że potrzeby ZSRR na moduły drukarek będą rzędu 2000 szt. rocznie już od 1971 r.

Zagadnieniem pierwszej wagi jest problem maksymalnego przyspieszenia modernizacji i rozbudowy Zakładu dla uzyskania mocy produkcyjnych o 2 -3 lata wcześniej niż planowano.

W czasie pobytu delegacji ustalono, że w maju br. zostaną przesłane do Moskwy:

- 1 szt. mechanizmu drukarki alfanumerycznej o 78 znakach.
- 1 szt. modułu z częściową elektroniką i mechanizmem j.w.

IIś Elwro - Wrocław

Delegacja radziecka zapoznała się z całokształtem zagadnień produkcyjnych oraz programem bieżących uruchomień Zakładów Elwro. Zwróciła uwagę na organizację produkcji, kulturę montażu m.c, dobre dopracowanie technologii produkcji bębnowych pamięci oraz dobre i staranne dopracowanie elementów konstrukcyjnych m.c. Szczególne zainteresowanie wzbudziła produkcja i możliwości dostaw pamięci bębnowych zarówno w wersji obecnie produkowanej w WZE Elwro jak i Pb 6 opracowywanej w IMM. Potrzeby ZSRR znacznie przekraczają obecne możliwości produkcyjne Zakładu.

III. KFAP - Kraków

Po zapoznaniu się z ogólną charakterystyką Zakładu członkowie delegacji zwiedzili Zakład, zwracając szczególną uwagę na dobrą organizację pracy, wykorzystanie miejsca, kulturę montażu, oraz organizację stanowisk montażu i kontroli.

Podkreślono konieczność specjalizacji w wybranych grupach wyrobów oraz rozwiązanie wąskiego gardła w postaci wydziału obróbki montażowej.

Wnioski końcowe

Delegacja radziecka podkreśliła, że jest zainteresowana w skoncentrowaniu dostaw z Polski do ZSRR w trzech wybranych asortymentach:

- 1/ drukarki alfanumeryczne produkcji ZMF - Błonie
potrzeby - 500 szt. - 1969r..
1000 szt. - 1970 r.
2000 szt. - 1971.r.
2300 szt. 1972 r. i dalej
- 2/ pamięci bębnowej / szczególnie Pb 6 - opracowanej w IMM w Warszawie/
potrzeby - 500 szt. 1969 r.
500-800 " 1970 r.
1000 " w latach 1971 1973
- 3/ pamięci taśmowe zarówno PT2 jak i PT3
potrzeb ZSRR nie dyskutowano z powodu braku możliwości produkcyjnych polskiego przemysłu.
- 4/ głowice odczytujące - zapisujące dla pamięci taśmowych
min. 500 szt. w roku 1970
do 2000 szt. w latach następnych

Ustalono, że w najbliższym czasie zostaną przekazane do ZSRR egzemplarze próbne dla przeprowadzenia badań

1. Dla zabezpieczenia możliwości realizacji eksportu do ZSRR w asortymentach 1,2,4 /podano wyżej/ należy doprowadzić do jak najszybszego podjęcia projektu Uchwały KERM w sprawie

rozwoju produkcji maszyn cyfrowych i urządzeń peryferyjnych dla potrzeb eksportu i kraju, której projekt został przekazany V-Premierom: E. Szyrowi i P. Jaroszewiczowi

2. Stworzenie warunków dla maksymalnego przyspieszenia przeniesienia z ZMP-Błonie, WZALiP-Warszawa i Elwro-Wrocław produkcji asrtymentów pozostających poza docelowym profilem Zakładów.
3. Zabezpieczenie konsultacji w ZSRR warunkujących przeprowadzenie prób drukarek wierszowych, opracowanie warunków technicznych i dokumentacji na moduł elektroniki do w/w drukarek oraz prób głowic dla pamięci taśmowych.

Wzrost produkcji maszyn cyfrowych
i urządzeń peryferyjnych
(-) (1977 rok) (Konsultacja)

22 marca

69

50

ZS-8/ 72 /69

Poufne

Wiceprezes Rady Ministrów

Towarzysz Eugeniusz SZYR

w m i e j s c u

W załączeniu przedstawiam projekt "Instrukcji dla delegacji polskiej do rozmów z delegacją radziecką pod przewodnictwem Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania ZSRR M.E. Rakowskiego w sprawie współpracy PRL i ZSRR w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej" wraz z załącznikami: Nr 1 "Propozycje dostaw z PRL do ZSRR w latach 1970-75" oraz Nr 2 "Propozycje dostaw z ZSRR do PRL w latach 1970-75" z prośbą o jej zatwierdzenie w porozumieniu z Wicepremierem Tow. P. Jaroszewiczem zgodnie z Jego życzeniem wyrażonym w piśmie z dnia 6 marca b.r.

Projekt instrukcji i załączniki zostały uzgodnione z Ministerstwem Przemysłu Maszynowego, Komisją Planowania, Pełnomocnikiem Rządu d/s ETO i Ministerstwem Obrony Narodowej, a także w zakresie projektu umowy międzyrządowej z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Ministerstwem Handlu Zagranicznego i Komitetem Współpracy Gospodarczej z Zagranicą. Instrukcja wraz z załącznikami została przedyskutowana w odpowiednio rozszerzonym składzie Delegacji Polskiej do Międzyrządowej Komisji d/s ETO w dniach 20-22 b.r.

Jednocześnie informuję, że poza rozmowami oficjalnymi delegacja radziecka zwiedzi Zakłady: W.Z.E. "Elwro" we Wrocławiu, Z.M.P. "Błonie", Instytut Maszyn Matematycznych, Katedrę Budowy Maszyn Matematycznych Politechniki Warszawskiej, Wojskową Akademię Techniczną w zakresie elektronicznych maszyn cyfrowych i urządzeń laserowych, Hute im. Lenina i Krakowską Fabrykę Automatyki Przemysłowej.

Pod koniec pobytu przewidujemy wizytę u Sekretarza KC PZPR Tow. B. Jaszczuka /29 marca/, Wiceprezesa Rady Ministrów Tow. E. Szyra /29 marca/, Przewodniczącego Komisji Planowania Tow. J. Kuleszy /28 marca/ oraz Ministra Przemysłu Maszynowego Tow. H. Hrynkiwicza /28 marca/.

Z uwagi na napięty i czasowo ograniczony program zwracam się z uprzejmą prośbą o umożliwienie wykorzystania /na koszt Urzędu Rady Ministrów - z uwagi na brak środków w KNiT, samolotu rządowego w dniu 26 b.m. /środa/ na trasie Warszawa - Wrocław - Kraków, ewentualnie także w dniu 27 b.m. na trasie Kraków - Warszawa.

W tej sprawie zwróciłem się w dniu dzisiejszym do Tow. Min. J. Wiczorka i mam otrzymać decyzję w poniedziałek /24-go b.m./ rano.

Polne

Egz. nr 6.

I n s t r u k c j a

dla delegacji polskiej do rozmów z delegacją radziecką pod przewodnictwem Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania ZSRR M. S. Rakowskiego w sprawie współpracy PRL i ZSRR w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej.

Skład Delegacji PRL:

Przewodniczący:	Ob. J. MEYERA	- Zastępca Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki, Przewodniczący Delegacji PRL do Międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie techniki obliczeniowej
Członkowie:	Ob. T. Podgórecki	- Wiceminister Przemysłu Maszynowego,
	Ob. S. Kielan	- Pełnomocnik Rządu d/s Elektronicznej Techniki Obliczeniowej,
	Ob. J. Rak	- Dyrektor Naczelny Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej PRL,
	Ob. S. Załęcki	- wicedyrektor Zespołu w Komisji Planowania przy RM.

W czasie rozmów delegacja odwi następujące sprawy:

1. Urzędy delegacji radzieckiej roboczy projekt umowy polskiej umowy międzyrządowej PRL - ZSRR o współpracy w dziedzinie roz-

- woju elektronicznej techniki obliczeniowej.
- Delegacja zaproponuje, aby rozmowy szczegółowe w sprawie zawarcia umowy były przeprowadzone w ciągu kwietnia 1969 r.
- 2.1. Delegacja przedstawi delegacji radzieckiej propozycje dostaw z PRL do ZSRR urządzeń techniki obliczeniowej w latach 1970 do 1975 wg załącznika nr 1 do niniejszej instrukcji.
 - 2.2. Delegacja przedstawi propozycje odnośnie dostaw z ZSRR do PRL urządzeń techniki obliczeniowej oraz elementów i podzespołów elektronicznych w latach 1970-1975 wg załącznika nr 2 do niniejszej instrukcji.
 - 2.3. Delegacja będzie postulować, aby wieloletni kontrakt ramowy o wzajemnych dostawach w latach 1970-1975 zawrzeć do końca września 1969 r.
W związku z tym, właściwe zarządy przedsiębiorstw i przedsiębiorstw handlu zagranicznego współpracujących stron winny przystąpić do negocjacji w ciągu kwietnia 1969 r., najpóźniej na umowę w pierwszej kolejności uzgodnienie wymagań technicznych i cen na wzajemnie dostarczane wyroby.
3. Delegacja jest upoważniona do poinformowania strony radzieckiej o planach rozwoju prac naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych oraz produkcji w zakresie urządzeń elektronicznej techniki obliczeniowej oraz ich zastosowań.
4. Delegacja przedyskutuje i w miarę możliwości uzgodni zasady, zakres i tryb współpracy dwustronnej, w szczególności w zakresie Jednolitego Systemu ZMC, z uwzględnieniem zagadnień wynikających z pracy międzyrządowej Komisji Współpracy w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej.

Warszawa, dnia marca 1969 r.

Załącznik Nr 1

Dokumenty

Dz. nr. 6.

Propozycje dostaw z PRL do ZSRR w latach 1970-1975

lp.	Nazwa urządzenia	wielkość dostaw w latach /szt.						71-75 Razem
		1970	1971	1972	1973	1974	1975	
1.	Szybkie alfanumeryczne drukarki wierszowe /s jednostką sterującą/	30	70	320	810	1300	1800	4300
2.	Pamięci bębnowo-dyskowe /ze zmiennym dyskiem/	-	150	300	500	200	100	1250
			-	20	100	300	500	920
3.	Czyniki taśmy /CT 1001 CT 1500/	50	100	500	800	1300	2000	4700
4.	Dziurkarki taśmy /D 102/D 200 /	20	300	750	1500	2500	3000	8050
5.	Maszyny cyfrowe do przetwarzania danych /klasy B-30/	-	-	-	10	30	60	100

Poufne

Rz. nr 6

Propozycje dostaw z ZSRK do PRL w latach 1970-1975^{z/}

Lp.	Nazwa wyrobu	wielkość dostaw w latach /szt./						Razem 71-75
		1970	1971	1972	1973	1974	1975	
1.	Szybkie czytniki kart perforowanych	5	15	30	45	100	190	380
2.	Szybkie perforatory kart	5	10	20	30	65	125	240
3.	Urządzenia przygotowania danych na taśmie perforowanej	20	120	150	190	210	230	900
4.	Urządzenia przygotowania danych na kartach perforowanych	30	500	700	1000	1300	1400	4900
5.	Monolityczne układy scalone	100 tys.	200 tys.	700 tys.	2 mln	1,5 mln	1 mln	5,2 mln
6.	Inne podzespoły w mln rbl.	0,5 mln Rb.	1 mln Rb.	3 mln Rb.	7 mln Rb.	7 mln Rb.	5,5 mln Rb.	23,5 mln Rb.

nie wchodzi w zakres do automatyzacji sterowania + cyfryzacji

6,1 12,8 16,0 27,0 36,2

96,1
mln R

wykas powyższy nie obejmuje przewidzianych dostaw z ZSRK do PRL SSG dla M.D., a także do sterowania procesami technologicznymi.